

 Technical Specifications

TS2.3 - Zapis Krajowy Europa centralna & wschodnia

Wersja PL: 1 marca 2021

Indeks

WITAMY	3
1. WPROWADZENIE	3
2. ZAKRES, STOSOWANIE & CERTYFIKACJA	4
2.1. ZAKRES ZAPISU KRAJOWEGO.....	4
2.2. STOSOWANIE	4
2.3. CERTYFIKACJA DLA FIRM	4
3. TERMINY I DEFINICJE	5
4. ZAKUP NIEZABEZPIECZONYCH MATERIAŁÓW PASZOWYCH	6
4.1. INFORMACJE OGÓLNE	6
4.2. ANALIZA ZAGROŻEŃ HACCP	7
4.3. MONITORING ORAZ POBIERANIE PRÓB	8
4.4. AUDYTY.....	8
4.5. DOKUMENTACJA.....	9
4.6. PLAN DZIAŁANIA	9
5. PRODUKCJA	10
6. OZNAKOWANIA I DOSTAWY	11

Witamy

GMP+ Feed Certification scheme pomaga Ci w zapewnianiu bezpieczeństwa pasz na całym świecie. Poprzez dostosowanie do wymogów ustanowionych przez GMP+ International, razem ze Wspólnotą GMP+, chcemy umożliwić Ci uzyskanie potrzebnej certyfikacji pasz. Prosimy zapoznać się uważnie z informacjami zawartymi w tym dokumencie.

Let's make this work together!

1. Wprowadzenie

Niniejszy Zapis Krajowy GMP+ ma na celu określenie specjalnych wymogów i warunków GMP+ Feed Safety Assurance (GMP+ FSA) dla firm paszowych mających siedzibę w Polsce, Ukrainie, Republice Czeskiej i na Słowacji. Wymogi te pozwalają na korzystanie z szerokiego zakresu opcji przy opracowywaniu feed safety management system (GMP+ FSMS) dla zapewnienia bezpieczeństwa pasz.

Standard ten został opracowany w ścisłej współpracy z zainteresowanymi stronami z wymienionych krajów.

Podstawowe zasady Zapisu Krajowego są następujące:

- a) Przedstawione opcje specjalne muszą w rezultacie zapewniać wystarczający poziom bezpieczeństwa pasz;
- b) Udostępnia się tymczasowo firmom paszowym w wymienionych krajach praktyczną możliwość:
 - o wdrożenia Feed Safety Management System, który spełnia wymogi GMP+ FSA
 - o uzyskania certyfikatu GMP+
 - o dostosowania się do specyficznych potrzeb przemysłu paszowego w wymienionych krajach.

Niniejszy dokument nosi nazwę TS 2.3 *Zapis Krajowy Europa Centralna & Wschodnia* i stanowi część modułu GMP+ FSA.

Najczęściej zadawane pytania oraz przykłady stosowania noty kraj może zostały wymienione w dokumencie wsparcia S 9.32 *Country Note CEE FAQ*.

2. Zakres, Stosowanie & Certyfikacja

2.1. Zakres Zapisu Krajowego

Niniejszy zapis krajowy zawiera specjalne wymogi GMP+ FSA dotyczące:

- a) Nabywania przetworzonych materiałów paszowych pochodzących od firm niecertyfikowanych (jako uzupełnienie ogólnych wymogów GMP+ dla zakupów, ustanowionych w TS 1.2 *Zakupy*).
- b) Produkcji pasz zabezpieczonych GMP+ FSA (mieszanek paszowych i premiksów) i niezabezpieczonych GMP+ FSA (mieszanek paszowych i premiksów) w jednej lokalizacji.
- c) Oznakowania.

2.2. Stosowanie

Niniejszy zapis krajowy może być stosowany przez firmy produkujące mieszanki paszowe lub premiksy i mające siedzibę w Polsce, Republice Czeskiej, Ukrainie i na Słowacji.

Zapis krajowy musi być zawsze stosowany łącznie z R 1.0 *Feed Safety Management Systems Requirements*.

Zapis ten stanowi część GMP+ FC scheme do końca roku 2021 i może być stosowany do tej daty.

Uwaga: ten zapis krajowy nie może być stosowany dla produkcji mieszanek tłuszczów i produktów z olejów (mieszanki tłuszczowe). Ten rodzaj mieszanek paszowych musi być wytwarzany przy zastosowaniu regularnego R 1.0 Feed Safety Management Systems Requirements.

2.3. Certyfikacja dla firm

Gdy firma wykazuje zgodność zarówno z wymogami z R 1.0 *Feed Safety Management Systems Requirements*, jak i tego zapisu krajowego, może uzyskać certyfikat GMP+.

Firmy certyfikowane GMP+ będą zarejestrowane z dodatkowym zakresem w bazie danych GMP+ Company database. Dodatkowy zakres będzie także podany na certyfikacie wystawionym przez jednostkę certyfikującą. Zakres ten jest definowany jako:

- Produkcja mieszanek paszowych - CEE
- Produkcja premiksów – CEE.

Specyfikacja w wolnej części rubryki zakresu (na certyfikacie i w GMP+ Company database) musi podawać w sposób jasny i jednoznaczny, w ramach jakiego zakresu dana pasza jest zabezpieczana.

3. Terminy i definicje

Patrz *F 0.2 Lista definicji*

4. Zakup niezabezpieczonych materiałów paszowych

Poniższe zapisy obowiązują przy zakupie materiałów paszowych, które nie są zabezpieczone w ramach certyfikatu GMP+ FSA dostawcy.

W tym rozdziale odwołujemy się do 'gatekeepera', co oznacza firmę certyfikowaną GMP+, która stosuje wymogi z tego zapisu krajowego (producent mieszanek paszowych lub premiksów).

+ Wskazówka:

Dostawcą jest w większości przypadków producent materiału paszowego. Jeśli jest również włączona firma handlowa, zakres systemu gatekeepera powinien oczywiście obejmować również taką firmę handlową.

Producent mieszanek paszowych lub premiksów jest w pełni odpowiedzialny za wykazanie zgodności z odpowiednimi wymogami systemu gatekeepera. Producent może przekazać niektóre czynności i obowiązki dostawcy lub firmie handlowej. W takim przypadku musi zostać zawarta odpowiednia umowa.

Uwaga 1: Materiał paszowy zabezpieczony w ramach odpowiedniego certyfikatu z innego, uznawanego systemu, powinien być również uważany za 'Zabezpieczony GMP+ FSA'. Uznawane systemy/certyfikaty – patrz TS 1.2 Zakupy.

Uwaga 2: GMP+ Feed Certification scheme obejmuje wszystkie ogniwa łańcucha paszowego poczynając od plantatorów (produkcja podstawowa), aż do dostawy pasz do hodowcy zwierząt gospodarskich. Odnośnie wymogów dla zakupu nieprzetworzonych produktów podstawowych jako materiałów paszowych – patrz odpowiedni załącznik z dokumentu TS 1.2 Zakupy.

4.1. Informacje ogólne

Gatekeeper może kupować materiały paszowe niezabezpieczone GMP+ FSA do przetworzenia w pasze dla rynku lokalnego. Dla każdego rodzaju kupowanych lub przetwarzanych materiałów paszowych musi istnieć podstawowa ocena ryzyka w bazie danych Feed Support Products (FSP), a materiał ten musi być wymieniony w TS 1.3 *Lista produktów*.

Tam, gdzie dokument TS 1.2 *Zakupy* ustala procedury gatekeepera, firma certyfikowana GMP+ musi zdecydować, czy stosuje procedury z TS 1.2 *Zakupy*, czy opcje gatekeepera z tego zapisu krajowego.

W tym celu gatekeeper musi ustanowić i wdrożyć specjalną pisemną procedurę ('system gatekeepera'), która jest zgodna z tym zapisem krajowym i gwarantuje, że materiał paszowy spełnia odpowiednie wymogi GMP+ FSA.

Gatekeeper musi wykazać zgodność z wymogami tego zapisu krajowego.

Jeśli – z jakiegokolwiek przyczyny – obowiązki i zadania związane z procedurami operacyjnymi systemu gatekeepera są delegowane na dostawcę (lub firmę handlową, jeśli jest włączona), musi to być jasno i jednoznacznie zapisane w umowie o zabezpieczeniu jakości.

4.2. Analiza zagrożeń HACCP

Gatekeeper musi przeprowadzić analizę zagrożeń HACCP dla każdego dostawcy i dla każdego materiału paszowego bądź grupy materiałów.

+ Wskazówka:

Dla poprawy efektywności można zdecydować o utworzeniu grup materiałów paszowych, to znaczy różnych materiałów paszowych pochodzących z jednego procesu produkcyjnego;

Taka grupa może być oceniana jako jedna całość. Istotne jest, aby:

- a. krytycznie ocenić specyficzne różnice pomiędzy pojedynczymi materiałami paszowymi;
- b. warunki produkcji i przechowywania były porównywalne;
- c. nie przeoczyć żadnego istotnego aspektu związanego z bezpieczeństwem pasz.

This hazard analysis must at least consist of the following phases:

Analiza zagrożeń musi zawierać przynajmniej następujące elementy:

- a. Specyfikacja materiału paszowego, łącznie z pochodzeniem i metodą produkcji.
- b. Diagram procesu produkcji materiału paszowego (ogólny/szczegółowy), aż do fizycznej dostawy do gatekeepera.
 1. Analiza zagrożeń musi również obejmować fazy przed produkcją materiału paszowego, o ile mogą one wpływać na ocenę możliwych zagrożeń. Może to dotyczyć (produkcji) surowców, używania substancji pomocniczych w przetwarzaniu oraz dodatków technologicznych stosowanych przy produkcji materiału paszowego.
 2. Analiza zagrożeń musi także obejmować wszystkie fazy poprodukcyjne, aż do dostawy do gatekeepera, w tym transport, (czasowe) przechowywanie, przepakowywanie itp.
- c. Analiza zagrożeń: identyfikacja możliwych zagrożeń i ocena ryzyka.
- d. Przegląd dostępnych środków kontroli, ogólnych i szczególnych dla kontrolowania zidentyfikowanych zagrożeń.
- e. Plan monitoringu oraz wyniki. Niezbędna jest zgodność z wymogami odnośnie pobierania prób i analiz opisanymi w tej procedurze.

Uwaga: Można korzystać z informacji dostarczanych przez dostawcę.

Ponadto, ogólna ocena ryzyka dla materiału paszowego opublikowana w bazie danych na stronie internetowej GMP+ International, podaje podstawowe znane zagrożenia. Ocena i – kiedy trzeba – kontrolowanie tych zagrożeń muszą również zostać uwzględnione.

Gatekeeper musi zdecydować czy potrzebne są dodatkowe środki kontroli.

4.3. Monitoring oraz pobieranie prób

Gatekeeper musi zdecydować czy potrzebny jest dodatkowy monitoring. Należy uwzględnić założenia oraz ogólne wymagania odnośnie monitoringu znajdujące się w TS 1.7 *Monitoring*.

Dla realizacji planu monitoringu należy pobierać wystarczającą ilość prób. Pobieranie prób może mieć miejsce w trakcie produkcji, przy załadunku lub w miejscu dostawy materiału paszowego. Pobieranie prób musi odbywać się zgodnie z ogólnie przyjętymi metodami.

Częstotliwość monitoringu zależy od rodzaju zagrożeń dla danego materiału paszowego, wyników analizy ryzyka oraz sposobu zabezpieczania jakości stosowanego przez dostawcę.

Wskazówka:

Na stronie [internetowej](#) GMP+ International znajduje się wiele informacji pomocnych firmom przy określaniu zagrożeń, kontrolowaniu zagrożeń oraz monitorowaniu CCP.

Uwaga: Przy pierwszej dostawie (= nowy dostawca i/lub nowy materiał paszowy/dodatek paszowy), należy wykonać analizę (skupiając się na odpowiednich parametrach związanych z bezpieczeństwem), przed pierwszym użyciem materiału.

4.4. Audyty

Gatekeeper musi także zdecydować czy potrzebne są dodatkowe audyty dostawcy materiałów paszowych. Jeśli tak, ich częstotliwość zależy od rodzaju zagrożeń materiałów paszowych, wyników oceny ryzyka oraz sposobu zabezpieczania jakości stosowanego przez dostawcę. Dostawca przetworzonego materiału paszowego musi być poddany audytowi przynajmniej raz w roku.

Audyty mogą być przeprowadzane przez gatekeeper'a lub w jego imieniu.

Wskazówka:

Przykłady:

- Pracownik gatekeepera posiadający odpowiednie kwalifikacje;
- Kontroler z odpowiednią akredytacją lub organizacja certyfikująca na zlecenie gatekeepera;
- Firma zewnętrzna (np. konsultant) świadcząca usługi w zakresie audytu.

Audyty mogą być również przeprowadzane w imieniu grupy firm.

4.5. Dokumentacja

Gatekeeper musi ponadto posiadać dokumentację zawierającą przynajmniej powyższe elementy (wyniki). Dokumentacja powinna zawierać także:

- a) Wszelkie właściwe dane dotyczące zatwierdzenia lub rejestracji dostawcy zgodnie z przepisami krajowymi i międzynarodowymi;
- b) Pisemną umowę z dostawcą dotyczącą jakości (taką jak kontrakt).
- c) Wszystkie wyniki monitoringu i audytów przeprowadzonych przez lub w imieniu gatekeepera.

Dane te muszą stanowić część dokumentacji GMP+, muszą być sprawdzane i aktualizowane.

4.6. Plan Działania

Gatekeeper musi opracować Plan Działania mający doprowadzić do spełnienia głównych wymogów GMP+ przez dostawcę, zgodnie z zapisami TS 1.2 *Zakupy*. Oznaczają one, że każdy dostawca zabezpiecza swoje produkty i działalność oraz jest certyfikowany.

Taki Plan Działania musi zawierać konkretne działania motywujące dostawców do spełnienia przedmiotowych wymogów oraz jasno określone daty osiągnięcia celu lub celów cząstkowych, w ujęciu rocznym.

Plan Działania może być przygotowywany we współpracy z innymi firmami i może uwzględniać wsparcie, na przykład, GMP+ International.

Wskazówka:

Opisane wyżej zasady procedury gatekeepera mogą być stosowane jedynie czasowo. Docelowo każde ogniwo łańcucha paszowego bierze odpowiedzialność za zabezpieczenie swojej działalności i produktów poprzez swój własny system bezpieczeństwa pasz oraz odpowiednią certyfikację.

Nie powinno być potrzeby korzystania z ogólnej procedury gatekeepera opisanej w tym zapisie krajowym przez wiele lat.

5. Produkcja

Niniejszy zapis krajowy daje możliwość produkowania

- 1) paszy zabezpieczonej GMP+ FSA
- 2) paszy niezabezpieczonej GMP+ FSA

w jednej lokalizacji.

Jeśli chodzi o 'Paszę zabezpieczoną GMP+ FSA' można wyróżnić dwa typy:

- 1a) pasza zabezpieczona GMP+ FSA wyprodukowana zgodnie z R 1.0 *Feed Safety Management Systems Requirements*
- 1b) pasza zabezpieczona GMP+ FSA wyprodukowana zgodnie z R 1.0 *Feed Safety Management Systems Requirements* oraz TS 2.3 *Zapis krajowy Europa centralna & wschodnia*.

Gatekeeper ma prawo produkować mieszanki paszowe/premiksy niezabezpieczone GMP+ w tym samym zakładzie/fabryce, w którym produkuje mieszanki paszowe/premiksy zabezpieczone GMP+. Jego system Feed Safety Management System (System Zarządzania Bezpieczeństwem Pasz) musi zapewniać ścisły i całkowity fizyczny i organizacyjny rozdział we wszystkich stadiach przetwarzania, produkcji, transportu (wewnętrznego) oraz przechowywania.

Jeśli taka pełna separacja nie jest możliwa, analiza ryzyka HACCP musi wyraźnie wykazywać, że bezpieczeństwo pasz o statusie GMP+ FSA nie jest zagrożone.

Uwaga: Działania i procesy dotyczące produkcji pasz/premiksov niezabezpieczanych muszą być dostępne dla audytu pozwalającego sprawdzić zgodność z powyższymi wymaganiami.

Wskazówka:

W F 0.1 *Prawa i obowiązki* jest zapis, że wszystkie pasze, produkowane w jednym zakładzie, muszą być wytwarzane zgodnie z wymogami GMP+ i muszą spełniać odpowiednie standardy GMP+ FSA. Jednakże w odniesieniu do tego zapisu krajowego ten ścisły wymóg nie obowiązuje. Uwaga: Patrz także wymogi dla oznakowania w rozdziale 6.

6. Oznakowania i dostawy

Gatekeeper musi przekazać swojemu klientowi odpowiednie informacje, zgodnie z przepisami prawa krajowego.

Stosując niniejszy zapis krajowy należy przekazać również dodatkowe informacje, w sposób nie budzący wątpliwości. Oznacza to, że:

- a) Mieszanki paszowe i premiksy zabezpieczone GMP+ FSA muszą spełniać wymogi określone w TS 1.8 *Oznakowanie*.
- b) Mieszanki paszowe i premiksy zabezpieczone GMP+ FSA - CEE muszą być wyraźnie oznaczone jako takie ('Zabezpieczone GMP+ FSA – CEE')
- c) Mieszanki paszowe i premiksy niezabezpieczone GMP+ FSA muszą być wyraźnie oznaczone jako takie ('niezabezpieczone GMP+ FSA').

Mieszanki paszowe lub premiksy wytworzone z użyciem materiału paszowego, który został kupiony przy zastosowaniu tego zapisu krajowego, mogą być wprowadzane jako pasza zabezpieczona GMP+ FSA jedynie na rynek lokalny i muszą być odpowiednio oznakowane, zgodnie z wymogami określonymi w tym zapisie krajowym.

Feed Support Products

To było dużo informacji do przyswojenia i można się zastanawiać, jaki jest następny krok? Na szczęście możemy zaoferować Wspólnocie GMP+ wsparcie w tych działaniach. Oferujemy pomoc w postaci różnych narzędzi i wskazówek, lecz ponieważ każda firma jest współodpowiedzialna za bezpieczeństwo pasz, nie możemy oferować dokładnie dopasowanych rozwiązań. Jednak pomagamy poprzez wyjaśnianie wymogów i dostarczanie podstawowych informacji na temat wymogów.

Opracowaliśmy szereg materiałów pomocniczych. Obejmują one różne narzędzia, od list FAQ (często zadawanych pytań,) do webinarów i wydarzeń.

Materiały pomocnicze dotyczące dokumentów normatywnych (Wskazówki i FAQ)

Udostępniliśmy dokumenty zawierające wskazówki odnośnie wymogów GMP+ ustanowionych w modułach GMP+ FSA i GMP+ FRA. Dokumenty te dostarczają przykładów, odpowiedzi na często zadawane pytania lub informacji podstawowych.

Znajdź nasze Feed Support Products tutaj:

Guidelines

Więcej informacji: <https://gmpplus.org/pl/feed-certification-scheme-2020/gmp-fsa-fra-certification/support/>

At GMP+ International, we believe everybody, no matter who they are or where they live, should have access to safe food.

GMP+ International

Braillelaan 9

2289 CL Rijswijk

The Netherlands

t. +31 (0)70 – 307 41 20 (Office)

+31 (0)70 – 307 41 44 (Help Desk)

e. info@gmpplus.org

Klauzula odpowiedzialności:

Niniejsza publikacja została opracowana celem dostarczenia stronom zainteresowanym informacji o standardach GMP+. Publikacja będzie regularnie aktualizowana.

GMP+ International B.V. nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne nieścisłości w publikacji.

© GMP+ International B.V.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Informacje zawarte w tej publikacji mogą być przeglądane na ekranie, kopiowane oraz drukowane wyłącznie na użytek własny, niekomercyjny. Wszelkie inne użycie wymaga wcześniejszej pisemnej zgody GMP+ International B.V.